

KOMAR – MAJHNA NADLOGA, KI JE LAHKO TUDI USODNA

Komarji so velika družina žuželk z okoli 3500 vrstami v zelo razširjeni skupini dvokrilcev. Ime dvokrilci so dobili, ker imajo drugi par žuželčjih kril zakrnel.

KOMARJI SO MAJHNE ŽUŽELKE

Odrasli komarji so veliki od tri do šest milimetrov in tehtajo okrog pet miligramov. Imajo vitko telo, glavo, oprsje in zadek. Na glavi so oči in par dolgih tipalk, s katerimi samice zaznavajo vonj gostitelja in samci paritvena mesta. Na glavi je tudi želu podobno bodalo, ki ga uporabljajo za hranjenje. Pri samicah, ki sesajo kri, je ta del še posebej podaljšan. Zadek komarjev je specializiran za prebavo hrane in razvoj jajčec. Ko se samica hrani s krvjo, se lahko zadek zelo poveča in lahko sprejme trikrat toliko krvi, kot je masa zadka.

ZAČNE SE Z JAJČECI

Prve tri stopnje razvoja (jajčece, ličinka, buba) komarja so vodne. Nekateri komarji se razmnožujejo le v jezerih, drugi le v močvirjih, tretji le v slanih močvirjih. Poznamo tudi vrste komarjev, ki imajo najraje občasne mlake v bližini človeških bivaljšč. Odrasli komarji se običajno pariyo že v nekaj dneh po tem, ko se izležejo iz bube, ki plava na vodni površini. Samci živijo od pet do sedem dni in se hranijo predvsem s sladko medicino rastlin. Pri veliko vrstah komarjev

Z ličinkami komarjev se hranijo številne ribe.

morajo samice za razvoj jajčec zagotoviti kri sesalcev, ptičev, plazilcev, dvoživk, rib ali celo nevretenčarjev. Take samice se najprej po vampirsko nahranijo s krvjo in nato nekaj dni počivajo, da se kri počasi prebavlja in je vir beljakovin za razvoj jajčec. Samica odloži zrela jajčeca v stoječo vodo, nekatere na vodni rob ali na vodne rastline, ter začne iskati nov plen za krvavi obrok. To ponavlja do svoje smrti – od enega tedna do enega meseca. Ta čas je odvisen od vrste, vremenskih razmer in sposobnosti, da najde nov obrok krvi.

Komarjeve samice se hranijo tudi s krvjo dvoživk.

Komarji imajo le en par kril, pritrjen na oprsje; samice, ki sesajo kri, imajo podaljšano bodalo.

ZAKAJ JIM BOLJ DIŠIŠ TI KOT PA PRIJATELJ?

Komarji imajo najraje kri ljudi s krvno skupino 0. Prav tako si svoje gostitelje izbirajo še po drugih lastnostih; npr. raje imajo ljudi, ki imajo veliko bakterij na koži, ki imajo bolj toplo telo, noseče ženske. Komarji prepoznajo različne spojine v vonju posameznika in nekateri ljudje jim preprosto bolj dišijo. Znanstveniki so ugotovili, da je pri izboru komarjev pomembna tudi genska slika posameznika. Večina komarjev se hrani ob sončnem vzhodu ali zahodu. Večinoma čez dan počivajo v hladu, vendar pa lahko pičijo, če so vznemirjeni. Nekateri vrste, ki jih zdaj poznamo tudi pri nas, npr. azijski tigrasti komarji, se hranijo ves dan.

Ponekod komarje načrtno uničujejo s pršenjem večjih območij z insekticidi; pri nas pa dobro pomagajo že repelenti.

KOMARJI ŽIVIJO SKORAJDA POVSOD

Čeprav komarje pri nas večinoma povezujemo s poletjem, pa te žuželke živijo praktično povsod, na vseh celinah, z izjemo Antarktike in redkih otokov v polarnem območju. Tak poseben otok je npr. Islandija – imajo pa srečo, kajne?

ŠTEVILNE VRSTE KOMARJEV SMO PO SVETU PRENESLI KAR LJUDJE

Z globalnim transportom so se številne vrste komarjev začele pojavljati tudi v območjih zunaj njihovega naravnega območja razširjenosti.

Človek jih prenaša po svetu predvsem v obliki jajčec, ličink in bub, ki se razvijajo v mokrih zračnicah ali v rezanem cvetju; prenašamo pa jih tudi z osebnimi vozili, tovornjaki, vlaki in letali. Pri nas nova vrsta je tigrasti komar, ki izvira iz Jugovzhodne Azije. Domnevajo, da je njegovo širjenje posledica trgovine z rabljenimi pnevmatikami. V Sloveniji se je pojavil leta 2005 na Obali in Krasu, danes pa je razširjen do Ljubljane. V svojem naravnem območju prenaša virus vročice denga, v njegovem telesu pa lahko preživi več drugih vrst nevarnih virusov.

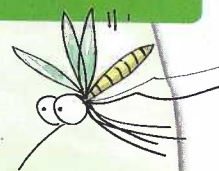
Tigrasti komar si je našel svoj razširjeni dom tudi v Sloveniji.

KOMARJE SAMICE S SESANJEM KRVI LAHKO PRENAŠAJO HUDE BOLEZNI

Pri zagotavljanju krvi za potomce se komarjeve samice premikajo od enega gostitelja do drugega in pri tem lahko s slino prenašajo izjemno nevarne povzročitelje kužnih bolezni, kot so povzročitelj malarije ali virusa rumene mrzlice in vročice denga. V zadnjem času komarji prenašajo nevaren virus zika, za katerega gotovo slišite iz dnevnih novic. Kot prenašalci povzročiteljev bolezni so komarji ena od najbolj smrtonosnih skupin živali na planetu.

PLUSI ZA KOMARJE – KORISTNI ZA PTICE, RIBE IN RASTLINE

Komarji, ki živijo na Arktiki, se zaradi tamkajšnjih posebnih podnebni razmer razvijejo izjemno hitro in v izjemnih količinah. Če jih ne bi bilo, menijo nekateri, bi se zmanjšalo število ptic, ki gnezdi v tundri za več kot polovico, saj ne bi imele dovolj hrane. Z ličinkami komarjev se prehranjuje na stotine vrst rib. Sliši se preprosto: če jih ne bi bilo, bi si pač

poiskale druge ličinke. Vendar pa je jedilnik zapisan v ribjih genih in ga ni vedno lahko zamenjati. Brez komarjev bi številne rastline ostale tudi brez opraševalcev, saj se vsi odrasli komarji, samci in samice, hranijo tudi z medicino, da dobijo energijo za življenje, pri tem pa prenašajo cvetni prah. Vsi se strinjajo, da bi izumrtje komarjev vsaj v bližnji prihodnosti omililo človeško trpljenje zaradi bolezni, ki jih prenašajo. O tem, ali bi se izpraznjen prostor v ekološki mreži zares zelo hitro zapolnil z drugimi vrstami, pa so si znanstvena mnenja že deljena.

Flamingo Squito Meter

Hysterical
Horrible
Unpleasant
Bearable
Enjoyable

V narodnem parku Everglades na Floridi v ZDA je v določenem obdobju leta toliko komarjev, da je park zaprt. Stopnjo prijetnosti v parku merijo glede na količino komarjev s slavnim »komarjemetrom«, ki ima stopnje: uživaško, znosno, neprijetno, grozljivo in histerično.